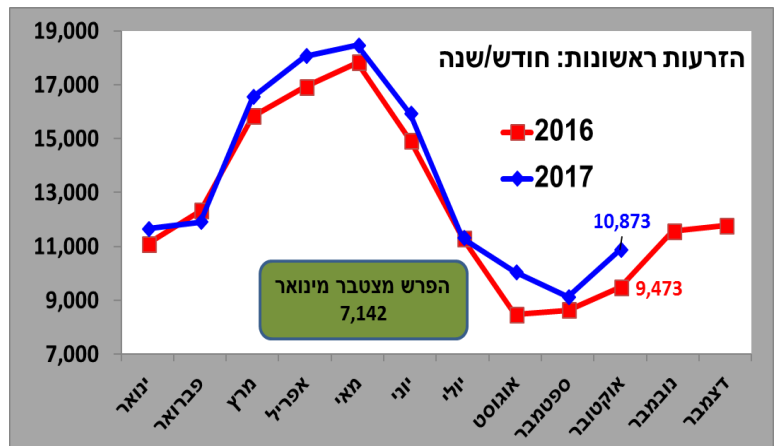
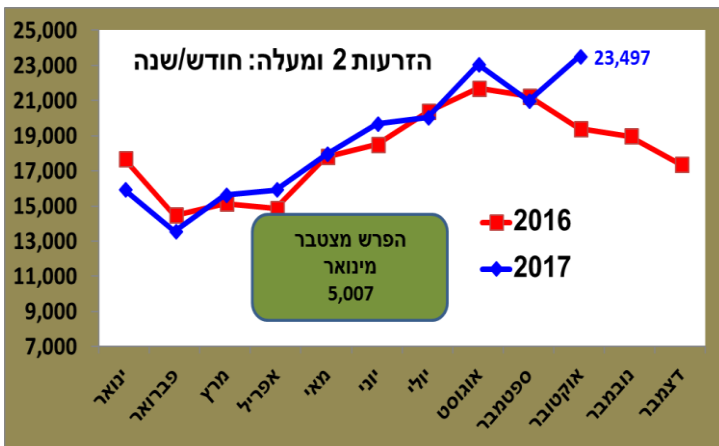


הזרעות – במסגרת המעקב השוטף אחר ההזרעות, נראה בברור שהשנה היו יותר הזרעות, כמעט בכל חודשי השנה, לעומת חודשים מקבילים, שנה קודמת. בסיכום הזרעות ראשונות, לעשרת החודשים בשנת 2017 לעומת 2016, אנו עומדים על גידול מצטבר של 7,142 הזרעות (איור 1). בחודשי הקיץ, בואכה הסתיו, הפער גדל משמעותית, כשבחודש אוקטובר היה הפרש חיובי של 1,400 הזרעות ראשונות, יותר השנה, לעומת אוקטובר 2016. פערים אלו מצביעים על "עדר בגדילה" – נתון שנלקח בחשבון, לתכנית השנתית של שיאון. גם בשנה הבאה, צפוי גידול, וזאת לאחר אישור מכסה נוספת של 60 מיליון ליטר חלב לעדרים הקיימים ועוד 8 מיליון לעדרים בהקמה. בישיבות הקרובות של ההנהלה והדריקטוריון, יוצגו הנתונים, ותוצג תכנית שנתית לשנת 2018.

בהזרעות שניות ומעלה, היה גם גידול לעומת שנה קודמת, אולם באחוזים נמוכים יותר (בינתיים....). הגידול נובע מגידול בהזרעות ראשונות, אולם מושפע גם ממדדי הפוריות בחודשי 2017, לעומת אותם חודשים בשנת 2016. הסיכום המצטבר, עד אוקטובר, היה 5,007 הזרעות (איור 1). במרבית חודשי השנה, כמות ההזרעות השניות ומעלה היו דומות לחודשים המקבילים בשנה הקודמת. לא כך בחודש אוקטובר. "זינוק" של כ-4,000 הזרעות יותר השנה לעומת אוקטובר 2016. פוריות הקיץ האחרון לא הייתה "טובה במיוחד" (על כך בהמשך), ובעקבות כך, מדדי ההזרעות מתחילים לעלות.

איור 1: מספר ההזרעות הראשונות וה-2+, בין השנים 2017 ל-2016, לפי חודשים



טבלה 1 מסכמת את כלל פעולות ההזרעה הכוללות הזרעות (ראשונות ו-2+), כפולות ופסילות. ההפרשים להזרעות כפולות ופסילות, קטנים מאוד. כמות מצטברת לפסילות, אף ירדה, לעומת שנה קודמת. נתון זה נמצא במגמת ירידה והוא מושפע גם מקליטה גבוהה של מזרעים צעירים בשיאון.

ההפרש המצטבר לעומת שנה קודמת, לכלל פעולות המזריע, עד חודש אוקטובר, מגיע ל-12,120 הזרעות + פסילות.

טבלה 1: השוואה לפעולות המזריע בין השנים 2017 ל-2016, לפי חודשים

מצטבר שנתי	ינואר	פברואר	מרץ	אפריל	מאי	יוני	יולי	אוגוסט	ספטמבר	אוקטובר	נובמבר	דצמבר	חודשי 2017 לעומת 2016
7,142	573	-422	705	1,144	640	1,002	26	1,575	499	1,400			הפרש הזרע' 1
5,007	-1,770	-934	474	1,050	137	1,184	-324	1,354	-255	4,091			הפרש +2
12,149	-1,197	-1,356	1,179	2,194	777	2,186	-298	2,929	244	5,491			הפרש סה"כ הזרעות
373	-126	-21	102	45	77	27	-56	85	-102	342			הפרש כפולות
-402	-775	-554	-237	234	384	284	-251	19	-251	745			הפרש פסילות
12,120	-2,098	-1,931	1,044	2,473	1,238	2,497	-605	3,033	-109	6,578			הפרש סה"כ כולל

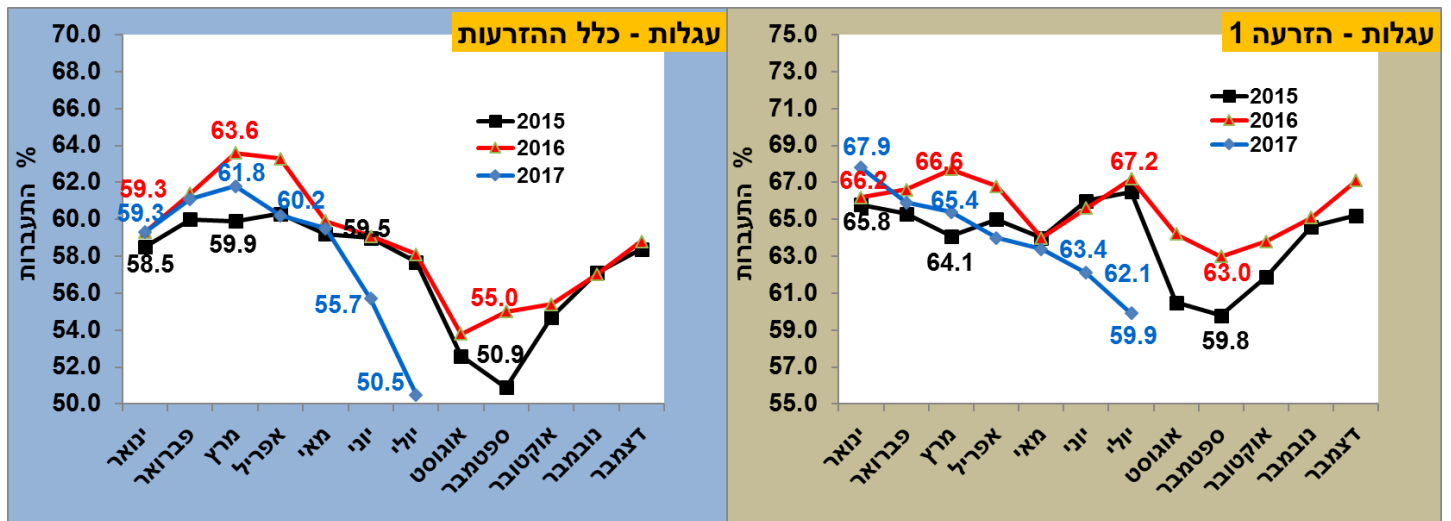
פוריות – השבוע ביקרנו באזור יח"מ ובה הוצגו מדדי הפוריות של האזור בשנתיים האחרונות, לפי שלוחות ולפי חודשי השנה. הביצועים הממוצעים של האזור הזה, מרשימים מאוד. יש לציין, שאזור יח"מ, גם גבוה ב"יצרנות החלב" וגם במדדי הפוריות. כך נראה, פעם אחר פעם, כשעובדים בצורה מקצועית ונכונה, היצרנות והפוריות אינם מנוגדים האחד לשני. אולם גם שם, התגלה מנעד גדול של ביצועי רפתות, למרות ממוצע אזורי גבוה.

מה בשאר האזורים ומה שיעור ההתעברות הממוצע לכלל הרפתות?

לפני מספר חודשים, שהקיץ היה בעיצומו, התפרסמה הודעה (לא שלנו) שאנו חווים קיץ טוב וביצועי הרפתות לא נפגעו מעומסי החום. האמנם?

עגלות - אנו תמיד צועדים "לאט יותר" ונתוני הפוריות מגיעים אלינו כ-4 חודשים לאחר פעולת ההזרעה. וכך, יולי הינו החודש האחרון המדווח בצורה "שלמה". התוצאות הארציות, במשק השיתופי, מצביעות על ירידה, במיוחד בשלוחת העגלות (איור 2).

איור 2: שיעור ההתעברות של העגלות, במשק השיתופי, בין השנים 2015-2017



מה קורה?

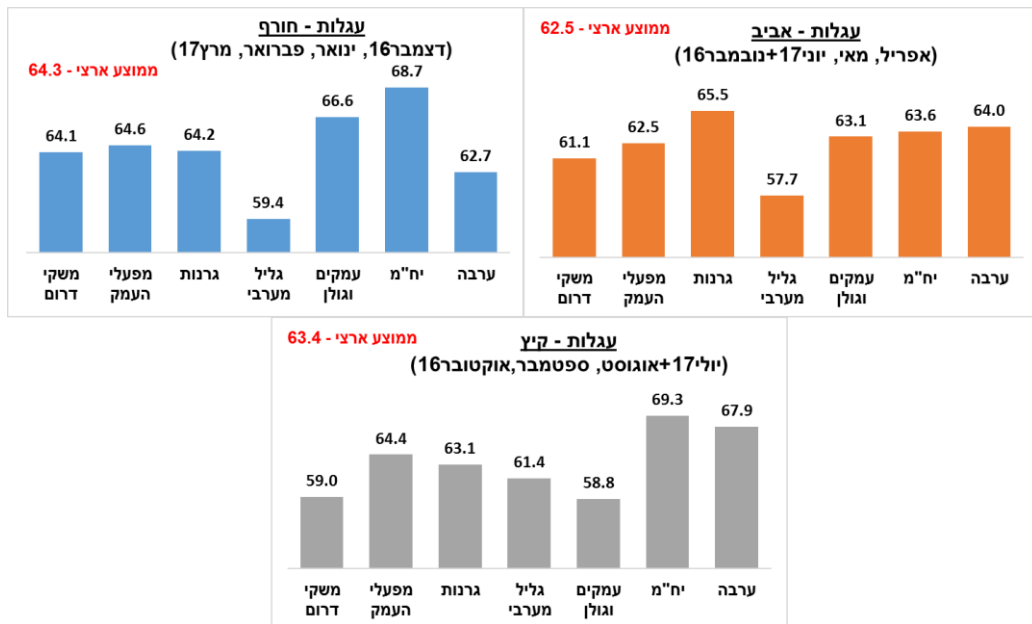
חלה ירידה של 8 נקודות האחוז בין ביצועי ינואר לביצועי יולי. יש הגורסים שבשלוחת העגלות, קיים שימוש רב יותר לזרמה ממוינת, הגורמת לירידה בשיעורי ההתעברות. מנתוני ההזרעות, ניתן להבחין שכמות השימוש בזרמה ממוינת הוא עדיין מועט (5-7%), וזו לא הסיבה העיקרית לירידה הנשקפת באיור 2.

בניתוח מעמיק יותר, ניתן להבחין בשונות הנמצאת בין אזורי הרכזים השונים, בעונות השנה השונות. המערכת מאגדת את ביצועי ההזרעה הראשונה בנפרד, וביצועי כלל ההזרעות בנפרד, לפי עונות השנה.

הגדרת הקיץ הם חודשים יולי, אוגוסט, ספטמבר ואוקטובר. כיוון שהשנה, בינתיים רק נתוני יולי הגיעו, הממוצע המופיע לחודשי הקיץ (איור 3), כולל בתוכו גם את נתוני אוגוסט, ספטמבר, ואוקטובר של שנת 2016. לכן עוד מוקדם לבחון את ההבדלים בין האזורים לחודשי הקיץ. אולם שבוחנים את המגמה כבר מחודשי האביב, ניתן לראות שמשקי גליל מערבי, נמצאים בביצועים נמוכים לעומת שאר ששת אזורי הרכזים האחרים.

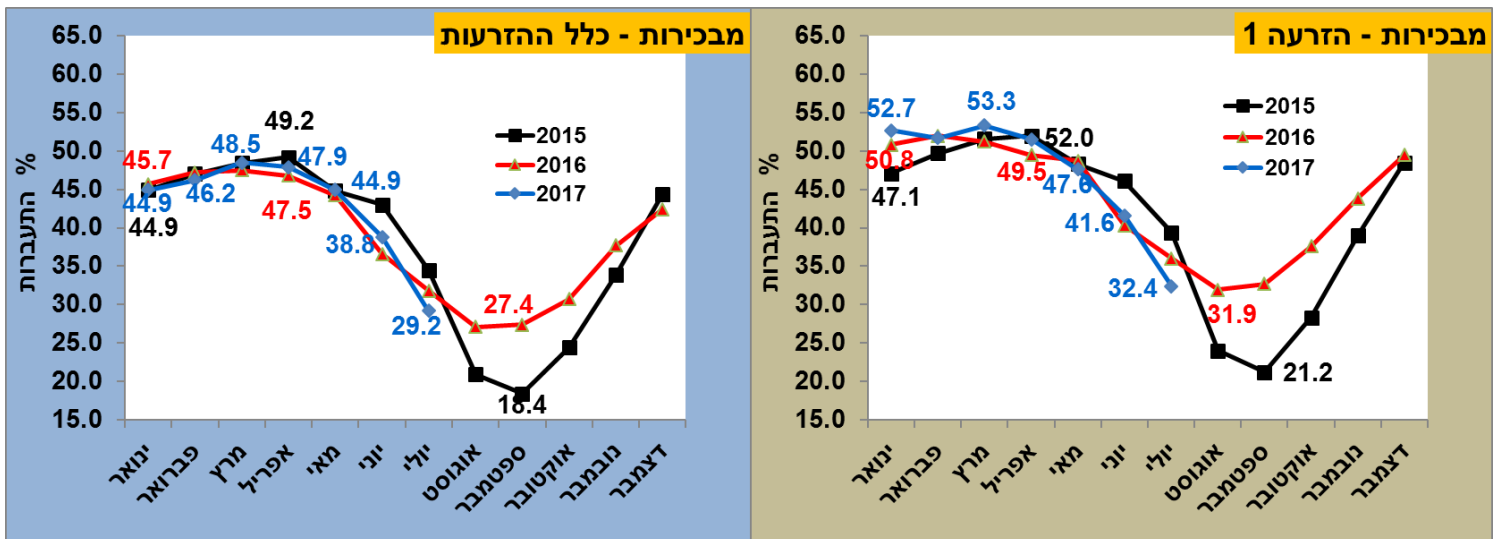
אנו נמשיך לעקוב ולראות עד היכן מגמת הירידה בעגלות תגיע ונסה ללמוד את הסיבות, כשכל הנתונים יגיעו. מקרה כזה קרה לנו כבר בעבר (בשנת 2011).

איור 3: שיעור ההתעברות להזרעות ראשונות לפי אזורי רכז בעונות החורף, אביב וקיץ



מבכירות – בשלוחה הזו, נראה שביצועי יולי הם הנמוכים ביותר בשלוש השנים האחרונות (איור 4), הן בהזרעה ראשונה והן בכלל ההזרעות. אמנם, ההפרש השלילי בחודש יולי הוא של 3.6 נקודות האחוז, ועוד מוקדם להקיש על ביצועי הקיץ, אולם ההתחלה אינה מבשרת טובות. לא כך היה בחודשי החורף והאביב, שהיו דומים ואף לעיתים טובים יותר מול חודשים המקבילים בשנים 2015 ו-2016.

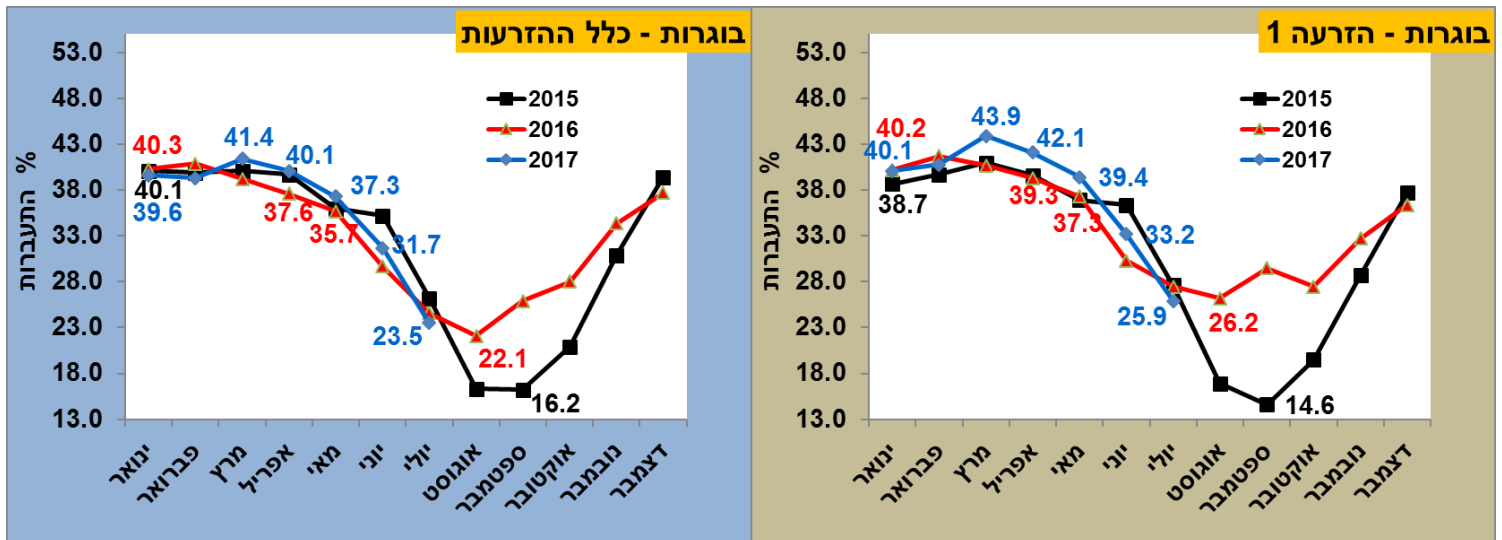
איור 4: שיעור ההתעברות של המבכירות, במשק השיתופי, בין השנים 2015-2017



בוגרות – שלוחה זו סובלת מעומסי החום יותר משאר השלוחות. בהתבוננות באיור 5 נראה שתחילת הקיץ לא מבשר את הבשורות שקיבלנו מהעגלות ומהמבכירות. להיפך, הנתונים של חודש יולי מעידים על דמיון בין השנים. לעומת זאת, חודשי החורף והאביב היו טובים יותר בשנת 2017 לעומת השנתיים האחרונות.

הקשר בין מדדי פוריות העדר הגדל וכמות ההזרעות מסבירים את הירידה במספר ההזרעות, בתחילת השנה ועלייה לקראת הקיץ. עליה זו "מרשימה" במיוחד בסיום חודשי האביב והמעבר לקיץ. את מדדי הפוריות של אוגוסט עד אוקטובר נקבל בשלושה החודשים הקרובים והם ישלימו את ההתאמה בין פוריות-גודל העדר ומספר הזרעות. ועל כן, בסקירות החודשיות בהמשך השנה.

איור 5: שיעור ההתעברות של הבוגרות, במשק השיתופי, בין השנים 2015-2017



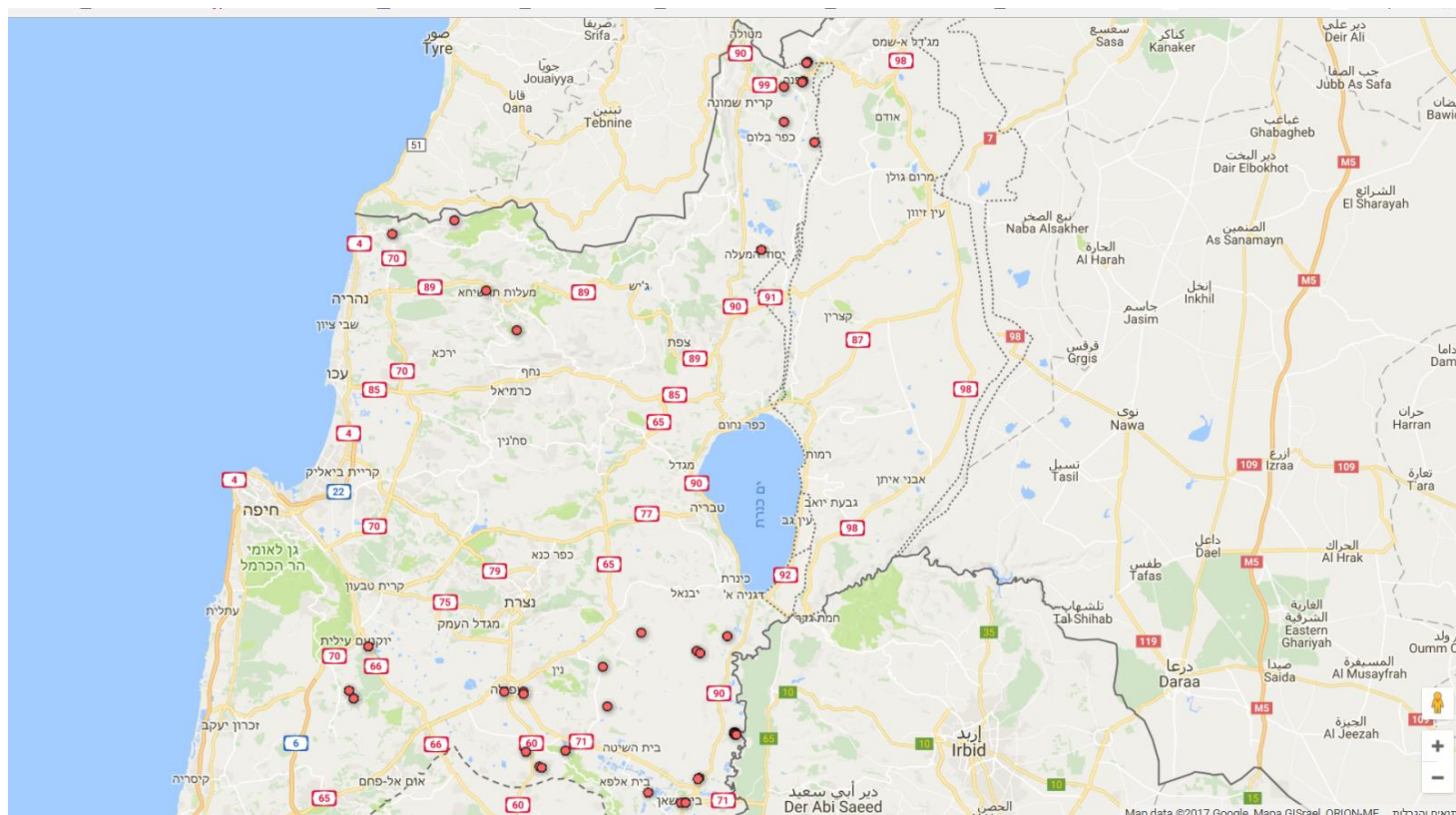
אירועי כלבת – אזור העמקים, רמת הגולן והגליל הוכרזו על ידי השירותים הווטרינרים כאזורי סיכון למחלת הכלבת.

בחודש האחרון אובחנה הכלבת ב- 10 פרות, כבשה אחת ושני חתולים, בנוסף למעל 20 מקרים בתנים. רפתות החלב, הדירים ושטחי המרעה עמוסים בלהקות תנים. הסימנים הקליניים של המחלה בפרות בשלביה הראשונים, אינם ייחודיים. השבוע, הוזרעה פרה שהתגלתה לאחר מכן כחולת כלבת (בדגימות שאובחנו במעבדות השירותים הווטרינרים, לאחר מותה).

לסקירה זו מצורף מכתב שיש לקחתו מודפס ללשכת הבריאות המחוזית ולרופאי המשפחה, של מזרועי צפון בלבד. מזרועים שקיבלו כבר חיסון בעבר, יש להצטייד בפנקס החיסונים ולהתייעץ עם הרופא על קבלת החיסון.

הוראה זו מחייבת את כל מזרועי הצפון. לברורים נוספים או לעידכונים אפשר להתקשר לאמיר או אלי.

איור 6: מפת התפרצויות הכלבת בשנת 2017. עיגולים אדומים - התפרצויות



(מאתר השירותים הווטרירניים)

סוף שבוע מפנק – השבוע הסתיים המפגש הרביעי והאחרון לכלל קבוצות שיאון שיצאו לסוף שבוע. הפעם היה זה בתל אביב. המלון המפנק, המפגש בין המשפחות והפעילות הרבה שתל אביב יכולה להעניק בכל שעות היום והלילה היו טובים מאוד. התגובות של כלל העובדים לכל ארבעת המפגשים היו טובות מאוד. מצב רוח טוב ורוגע מכל הסובב אותנו משאיר את כולנו בטעם של עוד. תודה לאנשי הועד ולצליל שהצליחה לארגן את ארבעת המפגשים הטובים הללו.

כנס המדעי של הבקר בירושלים – השבוע, בימים שלישי עד חמישי, יתקיים הכנס המדעי של הבקר במלון רמדה, בירושלים. אנחנו נהיה שם בביתן. רשימת הפרים להם הוזמנה זרמה ממוינת (חלקה כבר הגיע לישראל) תפורסם בביתן שלנו. טפסים אלו יהיו בתאי הדואר של המזריעים.

שבוע טוב לכולם,

יואל